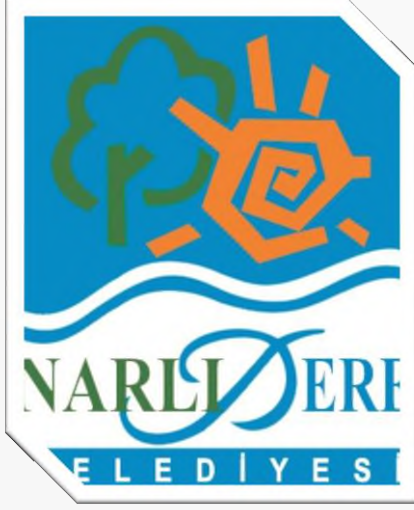

**2026 MALİ
YILI
EVSEL KATI
ATIK TARİFE
RAPORU**

1. KONUSU	HATA! YER İŞARETİ TANIMLANMAMIŞ.
2. AMAÇ VE GEREKÇE.....	2
3. KAPSAM	2
4. DAYANAK	3
5. TANIMLAMALAR	3
6. İLKELER	4
7. TARİFE HESAPLAMA İLKELERİ	4
8. MALİYETLER	5
8.1. Hizmet Kapsamı.....	5
8.2. Toplam Katı Atık Maliyetinin Hesaplanması.....	5
8.2.1. Direkt Maliyetler	5
TABLO 1 : DİREKT MALİYETLER.....	6
8.2.2 Dolaylı Maliyetler	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
8.2.3 Finansman Maliyeti	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
8.2.4.Kurumlar Vergisi.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
8.2.5.Özkaynak Getirisi.....	7
TABLO 2 : ÖZKAYNAK GETİRİSİ.....	8
8.2.6.Toplam Sistem Maliyeti:	8
TABLO 3: TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	8
8.2.7.Net Toplam Sistem Maliyeti	8
TABLO 4: NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	9
TABLO 5: NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ AYRINTILI TABLO	9
9. TARİFELER.....	11
9.1. Dağıtım İlkeleri	11
9.2. Karşılabilirlik.....	12
9.3. Tarife Yapısı.....	12
9.4 . Ortalama Maliyet Hesaplanması.....	14
9.5. Tarife Türleri	211
9.5.1. Değişken Tarifeler	211
9.5.2. Sabit Tarifeler	211
10. TARİFE KONTROL VE ONAY SÜRECİ.....	222
10. 1 Vatandaşın Bilgilendirilmesi.....	222
11. FATURALAMA VE MUHASEBELEŞTİRME.....	222
11.1. Faturalama İlkeleri.....	222
11.2. Muhasebeleştirme	23
12.SONUÇ:.....	23

1. KONU

2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesi ve 27/10/2010 tarih 27742 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “**Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik**” gereğince Belediye Meclisimizin 21.10.2011 tarih ve 103 sayılı kararı ile 16.10.2014 tarih ve 79 sayılı kararı ile kabul edilen “Evsel Katı Atık Tarife Cetvelleri ” nin güncelleştirilip değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle ilgili yönetmeliğin 23/1 maddesinde yer alan “Atıksu ve evsel katı atık tarife ücretleri kararı alınmadan önce halkın önerilen tarifeler ve esasları hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması maksadıyla ücretlerin hangi esaslar çerçevesinde belirlendiğini, hangi ana maliyet kalemlerinin dikkate alındığını, geçmiş yıllardaki maliyetleri, planlanan yatırım programını ve önerilen tarifeleri içerecek bir rapor hazırlanır.” denilmektedir.

Rapor konusu çalışmanın amacı; Belediyemizin evsel katı atık hizmeti için , atık üreticilerine sağladıkları evsel katı atık tarifelerinin ve ücretlerinin saptanmasıdır.

Bu raporun hazırlanmasında 2872 Sayılı Çevre Kanunu hükümleri, “**Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik**’ te yer alan düzenlemeler ve Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzdaki açıklamalar esas alınmış olup, toplam sistem maliyetin hesaplanması için maliyet artı yöntemi kullanılmıştır.

2. AMAÇ VE GEREKÇE

27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete’de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanarak yürürlüğe giren “Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik” ve “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz”da belirtilen hükümlere göre evsel katı atık maliyetlerinin çıkarılması ve bu maliyetler çerçevesinde tarifelerin oluşturulmasıdır.

Her yıl; yukarıda belirtilen ilgili mevzuat gereği; Narlıdere İlçesi sınırları içinde evsel katı atıkların toplanma ve taşıma hizmetini yürütmekte olan Belediyemizin söz konusu hizmetler için oluşan giderleri tam maliyet esasına göre, toplam sistem maliyeti üzerinden maliyet artı yöntemi ile sabit tarife olarak belirlenmiş, bu maliyetlerden ÇTV gelirleri düşülmüş ve İZSU Genel Müdürlüğü’nün hane bazında abone sayıları dikkate alınarak “Evsel Katı Atık Tarife Raporu” hazırlanmıştır.

3. KAPSAM

Bu rapor, Belediye Başkanlığımız tarafından katı atık toplama, taşıma ve şehir temizliği hizmeti verilen gerçek ve tüzel kişilere uygulanacak katı atık tarifelerinin tam maliyet esaslı tarifelerinin belirlenmesinde uyulan hesaplamaları kapsar.

4. DAYANAK

Bu çalışma, 09.08.1983 tarih ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11. Maddesine ve 01.05.2003 tarih 5856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 9. Maddesine göre 27.10.2010 tarih 27742 sayılı resmi gazetede Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından çıkarılan "Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz"daki hükümlere göre hazırlanmıştır.

5. TANIMLAMALAR

Bu çalışmanın uygulanmasında,

- a) **Abone** : Su ve atıksu ve katı atık hizmetlerinden faydalanan ve/veya faydalananacak gerçek veya tüzel kişiyi,
- b) **Atık Üreticisi** : Faaliyetleri sonucu atık meydana getiren tüzel ve gerçek kişiyi,
- c) **Atık Sahibi** : Atık üreticisini veya atığın sahibi olan gerçek ve tüzel kişileri,
- d) **Bakanlık**: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,
- e) **Evsel Katı Atık İdaresi**: Narlıdere Belediye Başkanlığını,
- f) **Hizmet**: Hane halkları, kamu kurumları veya herhangi bir ekonomik faaliyet için; Katı atık toplama, taşıma, aktarma, geri kazanım ve bertaraf hizmetlerini,
- g) **Kanun**: 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununu,
- h) **Kılavuz**: Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzu,
- i) **Kirleten**: Faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri,
- j) **Kirleten Öder İlkesi**: Atıkların oluşturduğu veya oluşturması muhtemel çevresel kirlenme ve bozulmayı önlemek, sınırlandırmak, gidermek ve çevrenin iyileştirilmesini sağlamak için yapılan ve/veya yapılacak tüm yatırımların ve harcamaların kirletenler veya bozulmaya neden olanlar tarafından karşılanacağı ilkesini,
- k) **Tam Maliyet Esaslı Tarife**: Evsel katı atık ile ilgili verilen tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlananlara yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretler listesini,
- l) **Tam Maliyet Muhasebesi**: Evsel katı atık sistemlerinin devamı için gerekli tüm maliyetin belirlendiği, toplandığı ve raporlandığı hesaplama sistemini, ifade eder.
- m) **Ücret**: 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer 44 üncü maddesi hükmü gereği çevre temizlik vergisi ile aynı Kanunun 87 nci maddesi uyarınca kanalizasyon harcamalarına katılma payı ve 2560 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi uyarınca alınan kullanılmış suları uzaklaştırma bedelini de içerecek şekilde; atıksu ve evsel katı atık ile ilgili verilen tüm

hizmetler karşılığında tam maliyet esaslı tarifeye göre belirlenen toplam sistem maliyetini karşılamak üzere evsel katı atık ve atık su hizmetlerinden yararlananlar tarafından ödenmesi gereken parasal değeri,

Toplam Sistem Maliyeti: Yatırımın finansal maliyetini, sistemin işletilmesi ve bakımını, sabit varlıkların amortismanını, yönetim ve izleme giderlerini, vergileri, kamulaştırmayı ve sistemin finansal sürdürülebilirliğini sağlayacak özkaynak getirisini de içeren toplam değeri.

Yönetmelik: 27.10.2010 tarih ve 27742 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik” ifade edilmektedir.

6. İLKELER

Sürdürülebilir evsel katı atık hizmetlerinin yönetilmesi amacıyla tarifelerin belirlenmesinde;

- a) Toplam sistem maliyetlerinin tarifelere yansıtılması,
- b) Tarifelerin kirleten öder ilkesine göre belirlenmesi,

7. TARİFE HESAPLAMA İLKELERİ

Atık su Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, evsel atık idarelerinin tarifelerini saptarken tam maliyet ve kirleten öder ilkelerini kullanmaları zorunlu kılmaktadır.

Bu raporda “tarife” terimi bir evsel atık idaresinin, evsel atık ile ilgili verdiği tüm hizmetler karşılığında ortaya çıkan toplam sistem maliyetinin bu hizmetlerden yararlanan atık üreticilerine yansıtılmasına yönelik yöntemi ve bu yöntemle hesaplanmış ücretleri ifade etmektedir.

Maliyet artı yönteminde, sağlanan hizmete ait tüm maliyetlerin belirlenmesi tarife hesaplamasının temelini oluşturmaktadır. Bu yöntemle öncelikle sistemin mevcut ihtiyaçları kapsamında oluşan maliyetler hesaplanır. Daha sonra hizmetlerin uzun vadede sürdürülebilirliğini sağlamak için gerekli özkaynak getirisi maliyetler toplamına eklenir. Bir başka deyişle;

Toplam sistem maliyeti (TSM) = Evsel Katı Atık Hizmetleri Maliyeti + Özkaynak Getirisi

Tarife Hesaplanmasında İzlenen Adımlar:

- a) Hizmet kapsamı tanımlanmıştır.
- b) Tanımlanan hizmetin sağlanması için tam maliyeti hesaplanmıştır. Bu maliyet KDV hariç olarak hesaplanmıştır.
- c) Özkaynak getirisi hesaplanmıştır.
- d) Ortalama maliyet hesaplanmıştır.

e) Toplam sistem maliyetinin farklı atık üreticilerine dağıtımı yapılmıştır.

f) Faturalama için bir tarife yapısı ve türü seçilmiştir.

g) Belediyemiz evsel katı atıkların maliyet analizi yapılırken evsel atıkların toplama ve taşıma hizmetleri baz alınmıştır.

1) Toplama: Evsel katı atıkların çeşitli atık üreticilerinden (konutlar, kamu, ticari kuruluşlar ve sanayi kuruluşları) toplanarak, varsa aktarma istasyonlarına yoksa bertaraf tesislerine taşınması,

2) Taşıma: Evsel katı atıkların doğrudan depolama tesislerine taşınması,

8. MALİYETLER

8.1. Hizmet Kapsamı

Hizmetin kapsamı; İzmir Narlıdere Belediyesi sınırları içerisinde çıkan evsel katı atıkların kaynağında toplanarak İzmir Büyükşehir Belediyesi aktarma istasyonuna, atık bertaraf tesisine yada düzenli katı atık depolama tesisine kadar naklini gerçekleştirmektir.

8.2. Toplam Katı Atık Maliyetinin Hesaplanması

Kılavuzda Toplam maliyet hesap edilirken 5 unsur dikkate alınmış olup, Belediyemiz Evsel Katı Atık Ücret Tarifesi hazırlanması hesabında iki unsur dikkate alınmıştır. Unsurlardan birincisi Kılavuzun 8.2.1. Kısımında açıklanan Direkt Maliyetler, ikincisi yine Kılavuzun 8.2.5. bölümünde açıklanan Özkaynak Getirisidir. Dolaylı maliyetler, Finansman ve Kurumlar Vergisi dikkate alınmamıştır.

Maliyetlerin hesaplanmasında Katı atık yönetimi için 01.01.2024 – 30.06.2024 tarihleri arası giderler baz alınarak yıllık maliyet hesaplaması yapılmıştır.

8.2.1. Direkt Maliyetler

Direkt maliyetler üretim ile doğrudan bağlantılıdır ve genellikle evsel atık üretim miktarıyla orantılı olarak değişirler. Malzeme, personel ve diğer direkt maliyetleri (amortisman, bakım onarım ya da iş ve hizmet sözleşmelerinden doğan maliyet gibi) ayrı ayrı sınıflandırılmıştır.

Malzeme, enerji ve yakıt maliyetleri: Bu maliyet, sistemin işletilmesi sırasında kullanılan malzeme, enerji ve yakıt fiili tutarlarından doğan; maliyetleri içermektedir. Bu maliyetler evsel atık üretim miktarı ile değişkenlerdir.

Bu kaleme dahil edilen maliyetler, aşağıda tablo halinde belirtilmiştir.

TABLE 1 : DİREKT MALİYETLER

DİREKT MALİYETLER	01.01.2024 - 31.12.2024 TARİHLERİ ARASI GİDER	AYLIK GİDER	YILLIK GİDER
Personel Gideri + SGK Prim Giderleri	39.600.000,00	3.300.000,00	39.600.000,00
İş ve hizmet Sözleşmelerinden Doğan Maliyet (Atık Toplama Hizmetleri)	0,00	0,00	0,00
Su Alımları	1.019.736,00	84.978,00	1.019.736,00
Enerji Alımları (Elektirik)	734.400,00	61.200,00	734.400,00
Akaryakıt ve Yağ Alımları	8.822.000,00	735.166,67	8.822.000,00
Konteyner Alımları	408.000,00	34.000,00	408.000,00
Telefon, Vnp, Bağlantı ve Araç Takip Sistemi	75.161,39	6.263,45	75.161,39
Koruyucu Malzeme ve Eşya Alımı	500.000,00	41.666,67	500.000,00
Lastik Alımları	480.000,00	33.333,34	480.000,00
Yedek Parça ve Bakım Onarım Giderleri	6.800.000,00	566.666,67	6.800.000,00
Sigorta Giderleri	984.598,88	82.049,91	984.598,88
Amortisman	501.818,20	41.818,19	501.818,20
Araç Vize Ücretleri	72.000,00	6.000,00	72.000,00
Bahçe Atıklarının Toplanması ve Taşınması	0,00	0,00	0,00
Diğer Direkt Maliyetler (Dezenfekte, İlaç, eldiven, çöp poşeti, faras, süpürge, Koku giderici, süpürge sapı, kırtasiye v.b.) malzemeler	780.000,00	65.000,00	780.000,00
Makine ve Tehçizat Alımı	0,00	0,00	0,00
TOPLAM DİREKT MALİYET	60.777.714,47	5.064,81	60.777.714,47

8.2.2 Özkaynak Getirisi

Özkaynak Getirisinin tarifeye esas tutar hesabında dikkate alınma nedeni kılavuzda şöyle açıklanmıştır:

- “Özkaynak getirisi, bir maliyet kalemi olmamakla beraber;
- (Gelecekteki) Yatırım programlarını uygulamak;
- Nakit akışını olumsuz etkileyecek beklenmeyen durumları engellemek;
- Özkaynakların diğer kamusal amaçlar yerine evsel katı atık hizmeti için kullanılmasından doğan fırsat maliyetini karşılayacak bir fon yaratmak amacıyla toplam sistem maliyetine eklenmelidir.

Bu açıdan bakıldığında özkaynak getirisi sürdürülebilir işletme için gereklidir.”

İdare olarak, hizmetin sürdürülebilirliğinin sağlanması, evsel atık toplama hizmetinden dolayı gelecek dönemde yüklenilmesi olası giderlerin karşılanması amacıyla tarife esas tutarın belirlenmesinde özkaynak getirisi kalemi de dikkate alınmıştır.

Özkaynak Getirisi, hesaplaması yapılırken 27.11.2024 tarih ve 32735 sayılı Resmi Gazete’de 2024 yılı yeniden değerlendirme oranı % 43,93 olarak belirlenmiştir. Buna ilişkin hesaplama aşağıdaki tablodadır.

TABLO 2 : ÖZKAYNAK GETİRİSİ

ÖZKAYNAK GETİRİSİ				
ÖZKAYNAK GETİRİSİ	=	DİREKT MALİYETLER	X	2024 MALİ YENİDEN DEĞERLEME ORANI:
ÖZKAYNAK GETİRİSİ	=	60.777.714,47		43,93%
ÖZKAYNAK GETİRİSİ	=	26.625.807,98		

8.2.3. Toplam Sistem Maliyeti:

Toplam Sistem Maliyeti; Yatırımın finansal maliyetini, sistemin işletilmesi ve bakımını, sabit varlıkların amortismanını, yönetim ve izleme giderlerini, vergileri, kamulaştırmayı ve sistemin finansal sürdürülebilirliğini sağlayacak özkaynak getirisini de içeren toplam sistem maliyeti;

Toplam sistem maliyeti (TSM) = Evsel Katı Atık Hizmetleri Maliyeti + Özkaynak Getirisi

Şeklinde hesaplanmaktadır.

TABLO 3: TOPLAM SİSTEM MALİYETİ

TOPLAM SİSTEM MALİYETİ				
TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	=	EVSEL KATI ATIK HİZMETİ MALİYETİ	+	ÖZKAYNAK GETİRİSİ
TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	=	60.777.714,47	+	26.625.807,98
TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	=	87.403.522,45		

8.2.4. Net Toplam Sistem Maliyeti

Tam maliyet hesaplamasında mükerrer hesaplama olmaması için; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Geçici 44.Maddesi hükmü gereğince; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su tüketim bedeli ile birlikte İzsu Genel Müdürlüğü'nce

tahsilatı yapılan Çevre Temizlik Vergisi Payı ile su aboneliği bulunmayan İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi Belediyemizce tahakkuk ve tahsilatı yapılan Çevre Temizlik Vergisini tutarları, aynı hizmet için birden fazla bedel alınamayacağından toplam sistem maliyetinden düşüldükten sonra net toplam sistem maliyeti hesaplanmıştır.

TABLO 4: NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ

NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ			
	YILLIK	Aylık	Tahmini Yıllık
TOPLAM SİSTEM MALİYET	87.403.522,45	7.283.625,04	87.403.522,45
ÇTV PAYI (İZSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN TAHSİLATI YAPILAN) (-)	-734.012,00	-61.167,67	-734.012,00
ÇTV TAHSİLATI (BELEDİYEMİZ TARAFINDAN TAHSİLATI YAPILAN) (-)	-1.441.241,49	-120.103,46	-1.441.241,49
NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	85.228.268,96	7.102.355,75	85.228.268,96

TABLO 5: NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ AYRINTILI TABLO

MALİYETLER	EVSEL KATI ATIK TOPLAMA VE TAŞIMA			
DİREKT MALİYETLER	01.01.2024 - 31.12.2024 TARİHLERİ ARASI GİDER	AYLIK GİDER	GÜNLÜK GİDER	YILLIK GİDER
Personel Gideri + SGK Prim Giderleri	39.600.000,00	3.300.000,00	110.000,00	39.600.000,00
İş ve hizmet Sözleşmelerinden Doğan Maliyet (Atık Toplama Hizmetleri)	0,00	0,00	0,00	0,00
Su Alımları	1.019.736,00	84.978,00	2.832,60	1.019.736,00
Enerji Alımları (Elektrik)	734.400,00	61.200,00	2.040,00	734.400,00
Akaryakıt ve Yağ Alımları	8.822.000,00	735.166,67	24.505,56	8.822.000,00

Konteynır Alımları	408.000,00	34.000,00	1.133,34	408.000,00
Telefon, Vnp, Bağlantı ve Araç Takip Sistemi	75.161,39	6.263,45	208,78	75.161,39
Koruyucu Malzeme ve Eşya Alımı	500.000,00	41.666,67	1.388,89	500.000,00
Lastik Alımları	480.000,00	40.000,00	1.333,34	480.000,00
Yedek Parça ve Bakım Onarım Giderleri	6.800.000,00	566.666,67	18.888,89	6.800.000,00
Sigorta Giderleri	984.598,88	82.049,91	873,26	314.375,13
Amortisman	501.818,20	41.818,19	1.393,94	501.818,20
Araç Vize Ücretleri	72.000,00	6.000,00	200,00	72.000,00
Bahçe Atıklarının Toplanması ve Taşınması	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer Direkt Maliyetler (Dezenfekte, ilaç, eldiven, çöp poşeti, faraş, süpürge, Koku giderici, süpürge sapı, kırtasiye v.b.) malzemeler	780.000,00	65.000,00	2.166,67	780.000,00
Makine ve Teçhizat Alımı	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM DİREKT MALİYET	60.777.714,47	4.982.759,64	166.091,99	60.777.714,47
1) Toplam Direkt Maliyet	60.777.714,47	4.982.759,64	166.091,99	60.777.714,47
2) Dolaylı Maliyetler	0,00	0,00	0,00	0,00
3) Finansman Maliyeti	0,00	0,00	0,00	0,00
4) Kurumlar Vergisi	0,00	0,00	0,00	0,00
5) Özkaynak Getirisi				26.625.807,98
Toplam Sistem Maliyeti				87.403.522,45
6) Çtv Payı (İzsu Genel Müdürlüğütarafından Tahsilatı Yapılan) (-)				-734.012,00
7) Çtv Tahsilatı (Belediyemiz Tarafından Tahsilatı Yapılan) (-)				-1.441.241,49
NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ				85.228.268,96

9. TARİFELER

9.1. Dağıtım İlkeleri

Mevzuat gereği maliyetler dağıtılırken ve evsel katı atık için tarifeler oluşturulurken kirleten öder ilkesinin izlenmiştir. Yani bir kirleten için, yarattığı kirlilikten kaynaklanan ve evsel katı atık idaresine bu kirliliği ortadan kaldırmak için yansıyan hizmet maliyetiyle, bu hizmet için kirletenin ödediği ücret arasında ikili bir ilişki (korelasyon) kurulmuştur.

Kirleten öder ilkesinin altında yatan iki temel ilke vardır:

a) Ekonomik verimlilik;

Atık azaltmayı teşvik etmekte ve doğal kaynakları en verimli şekilde kullanmayı ifade etmektedir.

b) Tam maliyet geri kazanımı;

Tarifelerden elde edilecek gelir; evsel katı atık idaresinin verdiği hizmetin toplam sistem maliyetini karşılamaya yetecek düzeyde olmalıdır.

Tarife yapısı oluşturulurken, kirleten öder ilkesine ek olarak aşağıdaki ilkeler de hesaba katılmıştır:

* Evsel katı atık tarife hesaplaması ve ücret saptanması uygulanabilir.

Tarifelerin hesaplanabilmesi, uygulama ile ödemenin kolayca yapılabilmesi için izlenebilecek ve kontrol edilebilecek parametreler kullanılmıştır.

*Evsel katı atık tarife hesaplaması, hizmeti kullanan atık üreticisi için anlaşılabilir.

Bu ilke, belirgin şekilde ilçemiz sınırlarında fazla katı atık üreten bazı bölgeler için “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Klavuz” da yer alan sabit tarifeler için katı üretim miktarı tablosunda belirtilen katı atık miktarları ve tartma yoluyla atık ağırlıkları ölçülerek ton başına bir atık kabul ücreti belirlenmesi; konutlar için “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Klavuz” da yer alan miktar ve küçük ticari kuruluşlar için ise, konteynır büyüklüğü, toplama sıklığı gibi kriterler dikkate alınarak üretilen ton başı evsel katı atık miktar ile “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Klavuz” da yer alan miktar gibi faktörlere bağlı basit bir hesaplamayla atık miktarları belirlenerek tarife ayarlanması yapılmıştır. Bu tür bir tarife ayarlaması, kullanılan sistemin atık üreticisi için daha kabul edilebilir ve anlaşılır olmasını sağlar.

* Evsel katı atık tarifeleri atık üreticileri tarafından karşılanabilir düzeydedir.

Evsel katı atık hizmetlerinin tam maliyeti bire bir kirleten öder ilkesine göre dağıtılsa, dar gelirli konut atık üreticileri ücretleri karşılamakta güçlük yaşayabilirler.

Bu sorunu çözümlemenin iki yolu vardır:

1) Bazı konutlardaki atık üreticileri uygulanacak yüksek ücretleri karşılayamıyorsa hizmeti

ucuzlatmak için toplama sıklığının azaltılması düşünülebilir. Bu seçenek sunulacak hizmetlerin planlanmasının önemini vurgulamaktadır. Örneğin her gün toplama yapmanın maliyeti haftada iki kez toplama yapmaktan daha fazladır. Ancak Belediyemiz hizmetlerin aksamaması ve halk sağlığının olumsuz etkilenmemesi için maliyetin bir kısmını kendi kaynaklarımız ile sübvansetme yolunu tercih etmiştir.

2) Tarife yapıları dar gelirli atık üreticilerini destekleyecek şekilde oluşturulabilir; örneğin konut atık üreticileri dışındaki üreticiler (sanayi, ticari vs.) ortalama maliyetin üstünde bir ücret ödeyebilir. Ancak bu seçeneğin sınırlı ölçüde kullanılması önerilmektedir. Bu doğrultuda Belediyemiz kirleten öder ilkesini dikkate alarak mümkün olduğunca dar gelirli atık üreticilerinin maliyetlerinin bir kısmını kendi karşılamıştır.

*Evsel katı atık idaresi için gelirlerin devamlılığı

Tarifeler devamlı bir gelir kaynağı sağlayacak ve ani dalgalanmaları önleyecek şekilde tasarlanmıştır.

9.2. Karşılabilirlik

Ulusal ve Uluslararası düzeyde evsel katı atık yönetimi için ödenen ücretlerin ve tarife yapılarının analizini yapabilmek için mevcut verilerin kısıtlı olduğu bilinmektedir. Aynı şekilde karşılabilirlik konusunda da bulunan bilgiler kısıtlıdır. Dünya Bankası tarafından kullanılan genel bir kurala göre, hanehalkları için KAY sisteminin toplam maliyeti ortalama hanehalkı gelirinin %1'ini geçmemelidir.

9.3. Tarife Yapısı

Tarife yapısı Bölüm 9.1'de belirtilen Dağıtım İlkeleri ve 9.2'de belirtilen Karşılabilirlik ilkeleri yansıtmaktadır;

- Ekonomik verimlilik
- Tam maliyet geri kazanımı
- Uygulanabilir olma
- Anlaşılabilir olma
- Karşılabilir olma
- Gelirlerin devamlılığı

Ekonomik verimliliğin ve tam maliyet geri kazanımının sağlanması için atık üreticilerine tüm maliyetlerin (yani toplam sistem maliyetinin) atık üreticilerine yansıtılması ve yansıtmanın uygun tarife yapısında mümkün olduğunca uygun olmasına çalışılmıştır.

Atık üreticilerinin farklı gruplara ayrılması kirleten öder ilkesine dayalı tarifelerin oluşturulması için önemlidir. Belediyemiz tarafından tarifeler oluşturulurken bu hususa ayrı bir önem verilmiştir.

Ayrıca tarifelerin belirlenmesinde atık üreticilerinin karşılaya bilirlik düzeyleri ne de dikkat edilmiştir. Genel olarak, ticari atık üreticilerinin konut atık üreticilerinden daha yüksek karşılaya bilirlik seviyesinde oldukları düşünülerek hane halkının korunması düşünülmüştür.

Üretici grubu sayısının fazla olması, tarifenin saptanmasını ve dağıtımını güçleştirecek, toplanacak gelirlerin daha düşük olmasına; faturalama ve tahsilat maliyetinin yükselmesine yol açacağından, mümkün olduğunca gereğinden fazla sayıda atık üreticisi grubu yaratmamak için aşırı bir özen gösterilmiştir.

Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzda iki tür tarife tanımlanmış olup bunlar değişken tarife ve sabit tarifiedir.

Değişken tarife; Değişken tarifeler atık üreticisinin ürettiği atık miktarına bağlı olarak değişen ve atık üreticisinin doğrudan etkileyebildiği tarifeler olup genellikle atıkları fazla olan kurum, kuruluşlar, büyük oteller kolaylıkla uygulanabilir. Belediyemiz Evsel Katı Atık miktarları fazla olan bazı çok büyük noktalar da bunları dikkate almıştır.

Sabit tarifeler atık üretimiyle doğrudan bağlantılı olmayan ve atık üreticisinin davranış değişiklikleri (kaynağında atık azaltma ya da ayırma vb) ile değişmeyen sabit ücretler olarak tanımlanmış olup, hane halkı sayısı, binaların büyüklüğü, ticari kuruluşun türüne dayalı olarak yapılan ücretlendirmeler bu tarife türüne örnek olarak kılavuzda verilmiştir. Yine kılavuzda referans değerler aşağıdaki biçimde belirlenmiştir:

Konutlar: Bölge kategorilerine göre kentsel ya da kırsal konutlar için Katı Atık Ana Planında belirlenmiş kişi başı evsel katı atık üretim miktarları.

Ticari Kuruluşlar: Kuruluşun tipi ve kuruluşun büyüklüğüne göre (personel sayısı, kapasite, kapladığı alan vb) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.

Kamu Kuruluşları: Kuruluşun tipi ve büyüklüğüne göre (personel sayısı, kapasite, kapladığı alan vb) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.

Sanayiler: Sanayinin büyüklüğüne göre (personel sayısı) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.

Tarafımızdan izlenen yöntem; genel de sabit tarife uygulanması yöntemi olup tarife grup ve derecelerinin belirlenmesinde çevre temizlik vergisi verilerinden ve Kılavuzdan yararlanılmıştır.

Yıl içinde Evsel Atık Ücreti kapsamına giren veya kapsamdan çıkan aboneler için mükellefiyet, bu durumların meydana geldiği tarihi izleyen ayın başından itibaren tesis edilecek veya sona erdirilecektir.

Yıl içinde işyerinin konuta veya konutun işyerine dönüşmesi veyahut işyerlerinin faaliyet, kapasite, kullanım alanı, koltuk sayısı, personel sayısındaki değişiklikler nedeniyle farklı gruplardan

ücretlendirilmesi gereken hallerde; bu hususların gerçekleştiği tarihi izleyen bir ay içinde bildirimde bulunulması zorunludur. Bu yükümlülüğün yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır.

Mükellef türleri ve tarifeler aşağıda tablolarda gösterilmiştir. Tarifelerin belirlenmesinde genel yöntem; öncelikle birim maliyetlerin belirlenmesi, belirlenen birim maliyet gruba isabet eden atık miktarı ile çarpılması ve gruptaki mükellef sayısına bölünmesidir.

Tarife tablolarında evsel atık bedelleri her ay olmak üzere 12 eşit takside bölünmüş olup taksit tutarları su faturaları ile birlikte en geç fatura son ödeme tarihine kadar İZSU Genel Müdürlüğü'ne ödenecektir. Konutlara ait evsel atık bedelleri hesaplanırken, konutlardan elde edilen Çevre Temizlik Vergisi ve Çevre Temizlik Vergisi Payı maliyetlerden mahsup edilmiştir. Bu nedenle su faturaları üzerinden yeniden bir çevre temizlik vergisi mahsup edilmeyecek ve katma değer vergisi ile birlikte bu tarifiede konut için belirlenen tutar tam olarak İZSU Genel Müdürlüğü tarafından mükelleften alınarak Narlıdere Belediyesine aktarılacaktır.

Süresinde ödenmeyen tutarların takip ve tahsili 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılacaktır.

Tarifelerde bazı gruplar için hesaplama yapılmamıştır. Bunun nedeni belediyemiz sınırları içerisinde o grup kriterlerine uyan kişi, işletme, kurum veya kuruluşun bulunmamasıdır. Hesaplama yapılmayan grup kriterlerine uyan kişi, işletme, kurum veya kuruluşun tarife konusu hizmetten yararlanmaya başlaması halinde hesaplama Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz ekinde yer alan standartlara göre ilgili olduğu gruba isabet eden atık miktarı hesaplanarak tarifelendirilecektir.

9.4 . Ortalama Maliyet Hesaplanması

Ortalama maliyet bir ara kademe hesabı olarak düşünülmüştür. Ortalama maliyeti atık üreticileri için tarife hesaplarırken bir başlangıç değeri olarak kullanır. Aynı zamanda, ortalama maliyetin amacı atık üreticisi gruplarına yansıtılan maliyeti ve kirleten öder prensibinin uygulandığını kontrol etmektir. Bu doğrultuda her bir atık üreticisine yansıtılan maliyet ortalama maliyet ile karşılaştırıldığında makul sınırlar içinde olmasına dikkat edilmiştir. Bu durumun kanıtlanması dolaylı olarak kirleten öder prensibinin tarifelere yansıtılmış olduğunu göstermektedir.

Ortalama maliyeti hesaplayabilmek için tüm kalemlere ait maliyetler toplanıp ve toplam sistem maliyeti hesaplanmıştır. Bu toplam, toplanma ve taşıma evsel katı atıklar için sağlanan hizmetlere ait tam maliyeti verir. Ortalama maliyet, bu toplam maliyetin belirlenen teknik göstergeye ait toplam miktara bölünmesiyle bulunur.

Belediyemiz gösterge olarak; bölgelerde bulunan konteyner büyüklükleri, sayıları ve toplama sıklıkları dikkate alınarak toplanan ton bazında katı atık miktarları ve. “Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz ekinde yer alan sabit tarifeler için katı atık üretim miktarları dikkate alınarak ortalama maliyetler hesaplanmıştır.

TEMİZLİK İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ EVSEL KATI ATIK ÜRETİMİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

Atık Ağırlığı: İlçemiz sınırları içerisinde toplanan atık ağırlığı; günlük ortalama 95 ton civarında olup; yıllık toplam olarak 35.2800,00 Ton/Yıl 'dır. Tonajların belirli günlerde sıklığı artmaktadır. Verilen değerler ortalama değerlerdir.

Konteynır Sayısı, Konteynır Hacmi, Konteynır doluluk Oranı ve Atık Toplama Sıklığı:

Konteyner sayımız 4.500 adettir. Konteynır hacimleri 770 Lt, ve 400 Lt. hacimlik Konteynerlerimiz bulunmaktadır. Toplama işlemi her gün yapılmakta olup konteyner doluluk oranlarımız %50'yi geçmektedir.

Atık Toplama Araç Sayısı, Araç Hacmi, Araç Doluluk Oranı ve Atık Toplama Sıklığı:

Atık toplama araç sayımız 11 adettir. Araç hacimleri; 2 adet 7 tonluk, 9 adet 13 tonluk aracımız bulunmaktadır. Araçlar her gün düzenli olarak evsel katı atık toplamakta ve İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından gösterilen noktalara boşaltım yapılmaktadır. Atık boşaltım noktalarının uzaklığı maliyetleri doğrudan etkilemektedir.

Pazarlardan Kaynaklanan Ortalama Atık Miktarının Hesaplanması								
İlçe Pazaryeri Sayısı	Günlük Çıkan Atık Miktarı (kg)	Haftalık Kurulan Pazar Sayısı (Çarşamba ve Pazar)	Hafta Sayısı	Yıllık Toplam Atık Miktarı (kg.)	Yıllık Toplam Atık Miktarı (ton)	Pazaryeri Faal Tezgah Sayısı	Pazaryeri Tezgah Başına Yıllık Eysel Katı Atık Miktarı (kg.)	Pazaryeri Tezgah Başına Aylık Eysel Katı Atık Miktarı (kg.)
1	5.000	2	52	520.000	520	459	1.133	94
TON BAŞINA ATIK TOPLAMA MALİYETİ (TL)	Pazaryeri Faal Tezgah Sayısı	Yıllık Toplam Atık Miktarı (ton)	Aylık Toplam Atık Miktarı (ton)	Pazaryeri Tezgah Başına Aylık Eysel Katı Atık Miktarı (ton)	Tezgah Başına Aylık Eysel Katı Atık Toplama Maliyeti	Tezgah Başına Aylık Eysel Katı Atık Bedeli	Tezgah Başına Eysel Katı Atık Bedeli Karşılama Oranı	Tezgah Başına Eysel Katı Atık Bedeli Belediye Karşılama Oranı
1.261,40	459	520	43,33	0,0944	119,09	10,00	0,08	0,92

İL:	İZMİR
İLÇE:	NARLIDERE
NÜFUS:	62.923
HESAP YILI:	2024
DEĞERLEME ORANI:	% 43,93
İL GENELİ KİŞİ BAŞI GÜNLÜK ÇÖP MİKTARI:	1,46
SU ABONE SAYISI:	22.881
KIRSAL MAHALLE MESKEN ABONE SAYISI:	0
ÇÖPÜN ÖZGÜL AĞIRLIĞI:	0,8944 TON/m ³
NARLIDERE İLÇESİ ORTALAMA HANE HALKI SAYISI:	2,83
HANE HALKI SAYISI:	22.881

TON BAŞINA MALİYETLER

2024 yılı içerisinde evsel katı atık toplama, taşıma işi neticesinde toplanan atık miktarı depolama alanına yapılan sefer sayılarından hesap edilmiş ve aşağıda belirtilmiştir.

Toplam Atık Miktarı = 39.368 Ton/Yıl

Sefer sayılarına göre hesaplanan atık tonajları neticesinde ortaya çıkan birim ton başına atık toplama maliyeti hesaplanarak aşağıda gösterilmiştir.

	YILLIK	Aylık	Tahmini Yıllık
TOPLAM SİSTEM MALİYET	87.403.522,45	7.283.625,04	87.403.522,45
ÇTV PAYI (İZSU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN TAHSİLATI YAPILAN) (-)	-734.012,00	-61.167,67	-734.012,00
ÇTV TAHSİLATI (BELEDİYEMİZ TARAFINDAN TAHSİLATI YAPILAN) (-)	-1.441.241,49	-120.103,46	-1.441.241,49
NET TOPLAM SİSTEM MALİYETİ	85.228.268,96	7.102.355,75	85.228.268,96
TOPLAM YILLIK EVSEL KATI ATIK MİKTARI	39.368,90	3.990.081,30	47.880.975,63
TON BAŞI MALİYET	2.164,92		

TON BAŞINA HİZMET BEDELİ = NET SİSTEM MALİYETİ / TOPLAM ATIK

= 85.228.268,96 TL/Yıl / 39.368 Ton/Yıl

= 2.164,92 TL/Ton

Araçların sefer sayıları hesaplanarak çıkartılan yıllık ton hesabına göre 2024 yılı için ilçemizde toplanan toplam atık miktarı 39.368,90 Ton/Yıl olup, Net Sistem Maliyeti' nin bu miktara bölünmesi ile ortaya çıkan ton başına çöp toplama maliyeti 2.164,92 TL/Ton olarak kabul edilmiştir.

Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz

Ek 5 Sabit tarifeler için atık üretim miktarları

Konutlar için kullanılacak bölge kotları ve kapsadığı iller listesi

Marmara Bölgesi		Akdeniz Bölgesi		İç Anadolu Bölgesi		Doğu Anadolu Bölgesi	
1a	İstanbul	2b	Antalya	2a	Ankara	3b	Erzurum
1b	Bursa	2b	Mersin	2c	Eskişehir	3c	Ağrı
1b	Kocaeli	2c	Adana	2c	Kayseri	3c	Ardahan
1b	Sakarya	2e	Burdur	2c	Konya	3c	Bingöl
1c	Balıkesir	2e	Hatay	2e	Aksaray	3c	Bitlis
1c	Bilecik	2e	Isparta	2e	Çankırı	3c	Eleziğ
1c	Çanakkale	2e	K.Maraş	2e	Karaman	3c	Erzincan
1c	Edirne	2e	Osmaniye	2e	Kırıkkale	3c	Hakkari
1c	Kırklareli	Karadeniz Bölgesi		2e	Kırşehir	3c	Iğdır
1c	Tekirdağ	2c	Samsun	2e	Nevşehir	3c	Kars
1c	Yalova	2d	Amasya	2e	Niğde	3c	Malatya
Ege Bölgesi		2d	Artvin	2e	Sivas	3c	Muş
1a	İzmir	2d	Bartın	2e	Yozgat	3c	Tunceli
1c	Afyon	2d	Bayburt			3c	Van
1c	Aydın	2d	Bolu			Güneydoğu Anadolu Bölgesi	
1c	Denizli	2d	Çorum			3a	Gaziantep
1c	Kütahya	2d	Düzce			3b	Diyarbakır
1c	Manisa	2d	Giresun			3c	Şırnak
1c	Muğla	2d	Gümüşhane			3c	Adıyaman
1c	Uşak	2d	Karabük			3c	Batman
		2d	Kastamonu			3c	Kilis
		2d	Ordu			3c	Mardin
		2d	Rize			3c	Siirt
		2d	Sinop			3c	Şanlıurfa
		2d	Tokat				
		2d	Trabzon				
		2d	Zonguldak				

Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz

Konutlar		
Bölge Kotları	Kentsel (kg/kişi/gün)	Kırsal (kg/kişi/gün)
1a	1,15	0,98
1b	1,12	0,98
1c	1,10	0,98
2a	1,15	0,98
2b	0,90	0,79
2c	0,85	0,76
2d	0,85	0,75
2e	0,85	0,76
3a	0,85	0,75
3b	0,90	0,80
3c	0,75	0,66

Konutlar															
Bölge Kotları		Hastaneler				Kamu binaları				Diğer ticari olmayan kurumlar					
1	Atık miktarı (ton/yıl)	Yatak sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)		Personel sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)		Personel sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)			
1	48,7 den büyük	751 den büyük		959,4 den büyük		501 den büyük		295,6 den büyük		701 den büyük		460,6 dan büyük			
500	48,6	32,4	750	500	958,1	638,8	500	250	295,0	147,5	700	250	459,9	164,3	
250	32,3	16,2	499	300	637,5	383,3	249	100	146,9	59,0	249	150	163,6	98,6	
100	16,1	6,5	299	150	382,0	191,6	99	50	58,4	29,5	149	100	97,9	65,7	
50	6,4	3,2	149	50	190,3	63,9	49	20	28,9	11,8	99	50	65,0	32,9	
20	3,2	1,3	49	20	62,6	25,6	19	5	11,2	3,0	49	10	32,2	6,6	
0	1,3	0,0	19	0	24,3	0,0	4	0	6,4	0,0	9	0	0,0	0,0	

Ticar														Sanayi				
B			Restaurant, market ve pazarlar				Oteller				Diğer ticarethaneler				Sanayi			
Person	Atık miktarı (ton/yıl)		Alan (m2)		Atık miktarı (ton/yıl)		Yatak sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)		Personel sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)		Personel sayısı		Atık miktarı (ton/yıl)	
701	174 den büyük		1001 den büyük		611,6 dan büyük		500 den büyük		492,8 den büyük		701 den büyük		954,4 den büyük		1001 den büyük		3.653,7 den büyük	
250	173,7	62,1	1000	750	611,0	458,3	499	300	491,8	295,7	700	250	953,0	340,4	1000	500	3.650,0	1.825,0
150	61,8	37,2	749	500	457,6	305,5	299	200	294,7	197,1	249	150	339,0	204,2	499	200	1.821,4	730,0
100	37,0	24,8	499	250	304,9	152,8	199	100	196,1	98,6	149	100	202,9	136,1	199	100	726,4	365,0
50	24,6	12,4	249	100	152,1	61,1	99	50	97,6	49,3	99	50	134,8	68,1	99	50	361,4	182,5
10	12,2	2,5	99	50	60,5	30,6	49	20	48,3	19,7	49	10	66,7	13,6	49	25	178,9	91,3
0	0,0	0,0	49	0	29,9	0,0	19	0	18,7	0,0	9	0	0,0	0,0	24	0	87,6	0,0

KLAVUZDA YER ALAN KİŞİ BAŞI ATIK MİKTARI KABULUNE GÖRE HESAPLAMA;

NÜFÜSUN SEBEP OLDUĞU YILLIK ATIK MİKTARI	=	İLÇE NÜFUSU	X	NARLIDERE İLÇESİ İÇİN ÖNGÖRÜLEN KİŞİ BAŞI ATIK ÜRETİM MİKTARI	X	GÜN SAYISI
	=	62.923	*	1,15	*	365
	=	26.411.929,25 (Kg.)	=	26.411,92 (Ton)		

MESKEN DIŞI YERLERİN SEBEP OLDUĞU ATIK MİKTARI	=	YIL İÇİNDE TOPLANAN TOPLAM TONAJ	-	NÜFUSUN SEBEP OLDUĞU TOPLAM ATIK MİKTARI (MESKEN)
	=	39.368,00	-	26.411,92
	=	8.651,90		

**BELEDİYEMİZ İSTATİKİ VERİLERİNE GÖRE KİŞİ BAŞI ATIK MİKTARI
KABULUNE GÖRE MERKEZ HESAPLAMA**

NÜFÜSUN SEBEP OLDUĞU YILLIK ATIK MİKTARI (TON)	=	İLÇE NÜFUSU	X	NARLIDERE İLÇESİ İÇİN ÖNGÖRÜLEN KİŞİ BAŞI ATIK ÜRETİM MİKTARI	X	GÜN SAYISI
33.790,33	=	62.923	*	1,46	*	365

MESKEN DIŞI YERLERİN SEBEP OLDUĞU ATIK MİKTARI	=	YIL İÇİNDE TOPLANAN TOPLAM TONAJ	-	NÜFUSUN SEBEP OLDUĞU TOPLAM ATIK MİKTARI (MESKEN)
	=	39.368,00	-	33.790,33
	=	5.577,67		

Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesi ve Uygulanması

Tüm bu hesaplamalar sonucunda işyerleri ve konutlardan kaynaklanan yıllık evsel atık miktarları hesaplanarak, evsel atıkların bu paydaşlara yüzde dağılımı belirlenmiştir. Maliyet dağılımı, bu yüzde dağılımları kullanılarak öncelikle İşyeri ve Konutlar olmak üzere **2 gruba** dağıtılmalıdır. Ardından ise her bir grubun kendi atık üreticilerine Evsel Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz'da belirtildiği şekilde paylaştırılmalıdır.

TOPLAM TONAJA GÖRE ; MESKEN ORANI (MERKEZ) = $33.790,33 / 39.368,90 = \%85,83$
TOPLAM TONAJA GÖRE ;MESKEN DIŞI YERLER ORANI = $5.578,57 / 39.368,90 = \%14,17$

Bu veriler ışığında, 2024 yılında İlçemizde toplanan evsel atığın % 85,83'ü mesken, % 14,17'de mesken dışı yerlerden kaynaklanmaktadır. Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz'da belirtilen hükümlere göre ise 2024 yılında katı atık toplama ve taşıma hizmeti maliyetleri öncelikli olarak bu iki ana paydaşa (kentsel ve mesken dışı yerler) paylaştırılacaktır. Sonrasında ise her bir paydaşın üyelerine kılavuzda belirtildiği şekilde paylaştırılacaktır.

9.5. Tarife Türleri

Tarifeler tartılan ya da hesaplanan katı atık miktarına bağlı olarak değişken ya da idare tarafından belirlenmiş sabit atık miktarlarına bağlı olarak sabit olabilirler.

9.5.1. Değişken Tarifeler

Değişken tarifeler atık üreticisinin ürettiği atık miktarına bağlı olarak değişen ve atık üreticisinin doğrudan etkileyebildiği tarifelerdir.

Bu tür tarifeler için tipik bir örnek atık kabul ücretidir. Tek bir kaynaktan direkt olarak düzenli depolama sahasına getirilen (evsel katı atık idaresi ya da atık üreticisi tarafından) evsel katı atıklar, sürece kabul edilmeden önce tartılarak belirlenen atık miktarı üzerinden ücretlendirilirler.

Atık kabul ücreti dışında değişken tarifeler için en basit değerlendirme konteyner büyüklüğü ve atık toplama sıklığına dayalı tarifelerdir. Bu tür bir değerlendirme doğrudan atık üretimi ile ilişkilidir ve bu durumda kirleten öder ilkesi karşılanmaktadır. Bu tarifiede atık miktarını belirlemek için aşağıdaki formül kullanılır.

Yıllık Toplanan Atık Miktarı = $\text{Konteyner Sayısı} \times \text{Konteyner Kapasitesi} \times \text{Konteyner Doluluk Oranı} \times \text{Atık Yoğunluğu} \times \text{Haftalık Toplama Sıklığı} \times 52 \text{ Hafta}$

Bu yöntem genellikle hususi konteynerleri olan kurum, kuruluşlar, büyük oteller için uygulanmıştır. Belediyemiz tarafından toplanan atık miktarını konteyner sayısı, büyüklüğü ve toplama sıklığına göre hesaplayarak tarifeler belirlenmiştir. Değişken tarifeler belirlenirken Belediyemiz Temizlik İşleri Müdürlüğü'nün verileri esas veriler ile "Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz" ekinde yer alan tablodaki örnek veriler kullanılmıştır. .

9.5.2. Sabit Tarifeler

Sabit tarifeler atık üretimiyle doğrudan bağlantılı olmayan ve atık üreticisinin davranış değişiklikleri (kaynağında atık azaltma ya da ayırma vb) ile değişmeyen sabit ücretlerdir. Bu tarifelere örnek olarak evsel katı atık idarelerinin atık üreticilerinin belirli özelliklerine (hanehalkı sayısı, binaların büyüklüğü, ticari kuruluşun türü, kamuda çalışan personel sayısı vs.) göre tespit ettiği sabit atık miktarı ile hesaplanan ücretler verilebilir. Belediyemiz tarafından sabit ücretler belirlenirken bu hususlar dikkate alınmıştır. Ayrıca Belediyemiz yol gösterici olması açısından "Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz" ekinde yer alan tabloda belirtilen örnek referans bilgilerle birlikte aşağıda veriler dikkate alınarak hesaplamalar yapılmıştır.

- Konutlar: Bölge kategorilerine göre kentsel ya da kırsal konutlar için Çevre ve Oman Bakanlığı tarafından Katı Atık Ana Planında belirlenmiş kişi başı evsel katı atık üretim miktarları.
- Ticari kuruluşlar: Kuruluşun tipi ve kuruluşun büyüklüğüne göre (personel sayısı, kapasite, kapladığı alan vb) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.
- Kamu kuruluşları: Kuruluşun tipi ve büyüklüğüne göre (personel sayısı, kapasite, kapladığı alan vb) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.
- Sanayiler: Sanayinin büyüklüğüne göre (personel sayısı) belirlenmiş yıllık evsel katı atık miktarları.

10. TARİFE KONTROL VE ONAY SÜRECİ

Mevcut mevzuat uyarınca belediyeler/birlikler tarifeleri belediye/birlik meclislerinde kararlaştırmak, ayarlamak, onaylamak ve uygulamakla yükümlüdürler.

Mevcut mevzuat, katı atık idareleri tarafından kararlaştırılan tarifelerin başka yetkili makamlarca onaylanmasını öngörmemektedir.

Şikayet sayısını en aza indirmek için; tarife ayarlamalarının şeffaf bir şekilde düzenlenmesine dikkat edilmiştir

10. 1 Vatandaşın Bilgilendirilmesi

Bu düzenlemeler sırasında halka ve ilgili kuruluşlara tarifelerin hesaplandığı yöntem ve karşılanması gereken maliyetler konusunda sağlam ve gerçekçi bilgiler verilmesi önerilmektedir.

Bu doğrultuda düzenlenen evsel katı atık tarife raporu ile ilgili yorum ve önerilerin alınması amacıyla halkımıza bilgilendirme yapılacaktır.

Rapor Belediyemizin www.narlidere-bld.gov.tr internet adresinde duyurular kısmında yayınlanacaktır. Raporun yayınlandığı tarihten itibaren 10 gün süreyle halkın ve ilgili kuruluşların görüş ve önerilerinin alınmasını sağlamak amacıyla internet sitesinde bir menü oluşturulacak, tarife raporunda belirtilen mail adresine halkın ve ilgili kuruluşlarının görüşlerini iletmesi sağlanacaktır.

11. FATURALAMA ve MUHASEBELEŞTİRME

11.1. Faturalama İlkeleri

Konutlar evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılacaktır. Faturalamada aşağıdaki ilkeler dikkate alınacaktır:

- Faturada her bir hizmetin ücreti ayrı ayrı gösterilecektir.
- Fatura katı atık üreticisine/aboneye mahsus tüm gerekli bilgileri içerecektir (isim, adres, atık üreticisi/abone numarası).
- Faturada düzenleme tarihi ve son ödeme tarihi bulunacaktır.
- Faturanın nasıl ödenebileceği ile ilgili bilgiler faturada belirtilecektir.

- Fatura, her bir hizmet için her tarife türü için gerekli bilgiyi sağlayacaktır.

11.2. Muhasebeleştirme

Bütçeleme ve Muhasebeleştirme işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre yürütülecektir.

Bu raporda yer alan tarifeler nedeniyle elde edilen gelirler sadece katı atık toplanması ve bertarafında kullanılması yasal zorunluluktur. Bu nedenle gelecek yılın Evsel Atık Tarifesine konu giderler ve giderleştirme belgelerinin örnekleri ayrı bir dosyada izlenir. Tarife hazırlama döneminde faturalandırma ve tahsilat sürecini yürüten birimler ile bu hizmetin yerine getirilmesinden sorumlu anabirimin kullanmış olduğu hizmet binasına ait bakım, onarım, elektrik, su giderleri ödemelerine ilişkin bilgiler ilgili birimlerden alınacak, sistem maliyeti buna göre hesaplanacaktır.

12. SONUÇ

Bu rapor 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunun 11 inci maddesine ve 1/5/2003 tarihli ve 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 9 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan **Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik** ve bu yönetmeliğin 6' ncı maddesine göre çıkarılan **Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzda** belirtilen ilke ve yöntemlere dayanılarak evsel atık tarifelerinin oluşturulması amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuzda belirtilen yöntemler kullanılarak atık miktarlarına isabet eden maliyetler yüklenici gruba dağıtılarak yüklenilen tüm maliyet yansıtılmıştır.

Ek 1. Tarifeler

Ek 2. Evsel Katı Atık Sözleşmesi